

Stichting Waterpark en Veld- werkcentrum Het Lankheet

2008, een veelvuldig jaar

Het jaar nam een aanvang met de expositie over de vloeiveiden in kasteel Groeneveld in Baarn, ingericht in december 2007. Deze tentoonstelling zou tot 24 april duren en in een studiedag over vloeiveiden in Nederland eindigen.

Onderwijl stroomde er lustig water over de vloeiveiden, zoals ieder jaar in de periode november-februari.

In januari en februari werd er al flink hout gezaagd -eiken staanders- voor de bouw van de houtschuur aan de Botterkolk.

De bouwvergunning (en bestemmingsplanwijziging) was op dat moment nog lang niet rond, maar je kunt in zo'n situatie natuurlijk ook niet wachten met de voorbereiding. Altijd een dilemma!

Zagen is één, maar houtvoorraad voorbereiden voor de toekomst is twee. Gerrit Meijerink en Arnold Grootherder waren daarom samen met de jongens van Rekken hard bezig met het te water laten van een oogst mooie pijnboomstammen (grove den). Deze werden als vlot gebonden in de Botterkolk. De honden van de buurman hadden snel door dat ze deze brug konden gebruiken om al het werk nauwkeurig gade te slaan.

Hoogste tijd inmiddels voor de derde ronde maaien van het riet, in februari nog met de motormaaier, afgelopen november is dit gebeurd met een grote 'riettondeuse' (combinebek met bak), ontwikkeld door Henk Roerink van de firma Rietman. Twee maanden later zou dit riet gehakseld worden en proefgewijs geperst worden tot briketten. Deze brandstof dient een speciale biomassa-oven, die naast hout ook riet, hooi en bermgras kan verwerken; een bijzondere techniek die nog niet eerder in Nederland is toegepast. Het is de bedoeling om zo'n oven te realiseren in Rekken, waar deze techniek het hele nieuwe oudbouwcomplex kan verwarmen.

Op de foto directeur Han Beckmann van Bio Forte BV, met wie het project wordt opgezet. Gedurende dit jaar zijn over de realisatie van de oven verschillende gesprekken gevoerd met de Stichting Rentray die o.m. de Rekkense instellingen beheert. De perspectieven zijn gunstig, in februari 2009 valt de beslissing.

Met directeur Kees Joosse van de KNHM is het veldwerkcentrum Orvelte bezocht dat we als model zien voor de educatieve activiteiten voor het voortgezet onderwijs, zoals we dat ook op het eigen veldwerkcentrum willen realiseren. Eerste half jaar 2009 wordt onder leiding van de KNHM en samen met Orvelte een programma ontwikkeld in overleg met het Assink College, de Historische Kring Haaksbergen, het Waterschap Rijn en IJssel en het Platform Aardkundige Waarden.

Op instigatie van Historische Kringgids Nico Spit is er een archeologiedag op het Lankheet georganiseerd, wat interessante vondsten opleverde: steentijdafslag, een 17^e eeuwse tafelsiersel -karper 5cm- en een 18e eeuwse VOC-munt. Verder afgeworpen vliegtuigammunitie en dagelijkse gebruiksvoorwerpen en afval uit de 19^e eeuw.

De vloeiveiden-conferentie 24 april op Kasteel Groeneveld met deelname van veel terreinbeheerders was een succes. Er is een speciale veldfolder uitgegeven, waarin terreinmerken worden beschreven die duiden op historische watersystemen.

De informatiepanelen die speciaal voor de expositie waren gemaakt werden op deze dag overhandigd aan het Nationale Watermuseum (Arnhem) dat vervolgens met gebruikmaking hiervan een eigen expositie heeft gewijd aan de vloeiveiden van Het Lankheet. Deze loopt tot het voorjaar 2009.

Om het eigen watersysteem beter te doen werken in het Alno padion (proefbos ten westen van de rietfilters) zijn in de maanden mei-juni enkele aanpassingen verricht, zodat het ideale grondwaterstand in het (half)natte bos het jaar door precies kan worden geregeld.

Op 27 juni werden de kunstwerken van het Waterpark in gebruik genomen door dijkgraaf Henk van Brink van het waterschap Rijn en IJssel.

Een heuse happening in stralende zon, waarbij de brandweer een waterpoort spoot en dankzij waterpark-paraplu's de gasten zich enigszins droog konden houden. Beeldend kunstenaar Niek Verschoor hield een bevlogen rede over de objecten en er was een muziekkuitvoering in de KidneyPools.

Onderwijl kwamen de vergunningen van de houtschuur af en werd er met de bouw begonnen door de firma Gerwers. Gaandeweg het naseizoen groeide het bouwwerk van staketsel naar een grootse klassieke droogschuur.

Op 1 december is het werk opgeleverd. De Stichting Streekeigen Hout, waarin het Lankheet samen met de landgoederen Twickel en Weldam zitting heeft, organiseerde op 21 september een publieksdag op de houtzagerij Twickel en op 25 september een eigenarendag op het Lankheet.

Studenten van de Wageningen Universiteit baanden zich in die periode een weg door het riet van het Noordfilter bij de Lankheterbrug, om de effectiviteit ervan te meten. Dit was nodig omdat dit rietfilter geen deel uitmaakt van het reguliere onderzoek van Wageningen UR/Plant Research International. De resultaten wezen naar verwachting in dezelfde richting als voor het grote rietfilter.

Deze uitkomsten werden ondermeer gepresenteerd op de jaarlijkse wetenschapsdag op 3 november voor gidsen, noabers en direct betrokkenen bij het waterparkproject. Voor het project als geheel kon gesteld worden dat de resultaten voor natuurherstel bemoedigend zijn, en voor wat de zuivering van oppervlaktewater betreft, boven verwachting.

Dit jaar is formeel ook fase 2b van het waterparkproject afgerond, dat pas officieel kan worden beëindigd als het bordje van de Europese Unie zichtbaar is bevestigd. De KNHM had het verzoek ontvangen om een bijdrage te leveren aan de zogenaamde 'Dag van het Respect' en wilde dit jaar graag in het teken plaatsen van het respect voor het landschap; op het Lankheet dit keer.

Een schoolklas van het basisonderwijs uit Haaksbergen is na sap, pepernoten en animaties in het Waterpark rondgeleid. Enthousiast, fris en vooral ook kritisch "in zo'n bak kun je met een combine niet keren..." en "dat riet misschien wel, maar die maaimachine is niet milieuvriendelijk!", is de dag afgesloten. Waterparkgids Ben Brefeld heeft in dezelfde periode samen met docenten van Het Assink groepen scholieren uit het voortgezet onderwijs rondgeleid; ook bij deze jongeren een positieve feedback.

Het water vloeiende lustig aan het begin van het jaar, zo ook aan het einde ervan. Verschillende jaarbeelden weerspiegelden zich in de kunstwerken. Op 26 november is er een informatie-avond voor de gidsen gehouden, terugkijken, evolueren, maar vooral ook met elkaar plannen gemaakt voor het komende jaar. De waterparkgidsen van de Historische Kring Haaksbergen zelf tenslotte, hebben gedurende het jaar meer dan duizend (!) mensen rondgeleid en hen daarmee ingewijd in de bijzondere aspecten van dit waterlandschap.

Eric Brinckmann

De Oppasser te Langelo

350 jaar bewoning
achter het Lankheet
aflevering 4

Inleiding

In de voorgaande afleveringen maakten we kennis met de geschiedenis van boerderij De Oppasser tot in het jaar 1818. Tot dan toe is het erf bewoond geweest door nazaten van de vermoedelijke stichter, die we leerden kennen als Jacob Lansink alias 'Hutten Jacob'. Door het herhaalde gebruik van de naam Daniël onder zijn nazaten krijgt de boerderij, aanvankelijk een hut, in eerste instantie de naam Danenhut. In 1798 was Coenraad Jan baron van Mulert door aankoop van de marke eigenaar van de boerderij geworden. De Lansinks werden vanaf dat moment eveneens 'oppasser' voor de Van Mulerts, waardoor de naam De Oppasser is ontstaan. In deze nieuwe aflevering maken we kennis met de nieuwe bewoners en hun rechtstreekse nazaten die het erf bijna 100 zouden bewonen. In deze periode krijgt het erf ook nog eens twee nieuwe namen, namelijk: De Deurne en De Boschwachter. We behandelen de geschiedenis dit keer tot en met 1895; het jaar waarin de Van Mulerts hun bezit in Haaksbergen en Eibergen lieten veilen.

De nieuwe bewoners

De familie Lansink was mogelijk voor Martini (11 november) 1817 vertrokken naar Boekelo onder Enschede. De Van Mulerts vonden een nieuwe pachter in de persoon van Gerrit Olminkhof, die uit Neede afkomstig was. Samen met zijn vrouw Engele Morskate, afkomstig uit Azelo, bewoonde hij de boerderij vanaf ongeveer eind 1817-begin 1818. Eind februari 1818 werd hun eerste kind in Langelo geboren, wat er op wijst dat ze op dat moment waarschijnlijk al op 'De Oppasser' woonden. In tegenstelling tot de vorige bewoners, die de nieuwe leer beleden, waren de Olminkhofs en hun nazaten Rooms Katholiek.

We vervolgen de bewoningslijn met Gerrit Olminkhof en Engele Morskate.

VII Gerrit Olminkhof en Engele Morskate

Gerardus (Gerrit) Olminkhof (alias Olmerinkhof of Ormelinkhof) werd geboren te Neede en R.K. gedoopt op 31 december 1785 in de statie Rietmolen¹. Hij was de zoon van de landbouwer Gerrit Jan Olminkhof en Fenne (Fenneken) te Lintelo. Gerrit overleed op 14 mei 1844 op 'De Oppasser' op 58-jarige leeftijd. Op 24 april 1844 huwde hij te Haaksbergen met Engelina (Engele) Maeskotte (alias Morskotte, Moeskotte of Morskotte). Engele werd geboren te Azelo op het erve Morskate en R.K. gedoopt op 5 januari 1791 te Delden², als dochter van Gerrit Morskate (Maeskotte)